

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy hóra . . . I kor. Egy hóra . . . I kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felelős szerkesztő:
IFJ. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és Iaptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piac-utca 47. és 49. szám.

Magyar kath. istentiszteletek.

Az a két nagy világhatalom, mely az ókor folyamán irányt adott a népek életének, befolyással volt a katolikus vallás intézményeire is. Hatásuk alatt lett mindjárt kezdetben a latin egyház mellett a görög egyház.

Kettőjük között egyetlen válaszfal ekkor még a szertartási nyelv különbsége volt. Nem érintett ez ugyan hitágazatot, de már ekkor, midőn a nemzeti érzés még nem volt oly erősen kifejlődve, elégséges volt arra, hogy az egygyé forrást meggátolja.

Róma a latin nyelvet tette egyetemleg kötelezővé, s e mellett a különböző néprnyelvet csak annyiban tűrte meg, a mennyiben a hitélet érdeke megkívánta, így az egyháziénekekben, közösímban, szentbeszédben stb. A görög egyház ezzel ellentétben kezdetül fogva megengedte, hogy mindegyik nép a maga nemzeti nyelvét használja isteni szolgálatában. Így van nálunk ma is.

A latin egyház ebből az intranzigens álláspontjából csak az unió kedvéért engedett, mivelhogy a visszatérés feltételei között kikötötték a többi

között a nemzeti nyelv használatát. Róma 1637-ben a visszatérő oroszoknak megengedte az orosz és 1697-ben a visszatérő oláhoknak az oláh nyelv használatát. Ha ekkor a haza ügyeinek intézői az unióhoz csatlakozó magyar ajkúak számára viszont magyar nyelvű istentiszteletet kértek volna, Róma szó nélkül megadta volna, már csak azért is, hogy következetlen ne legyen. De fájdalom, hazánk ügyeit ekkor Bécs intézte. Az összmonarchia eszméje pedig azt kívánta, hogy nemzeti érzésünket nem szabad ez uton erősebbé tenni. Így azután a magyar ajkú görög katolikusokat egyszerűen elsikkasztották. Egy részüket a legsötétebb Balázsfalva, más részüket az orosz ajkú püspökségek joghatósága alá osztották.

Ez időtől fogva szinmagyar vidékekre oláh és orosz papokat küldöttek, akik ott oláhlul és oroszul hirdették az Ur igéjét, s akik ott valóságos apostolai voltak a dákóoláh és szláv eszméknek. A vallást köpenyül használó nemzetiségi propaganda következtében egész vidékek veszték el így a magyarságra nézve. Hogy magyar ajkú görög katolikusaink mind el nem veszték,

ez nem a magyar állam érdeme, nem is a magyar nemzeté, mert ezek szó nélkül túrték nemzetiségünk e rut arcuzlcsapását, ez maguknak azoknak a magyar ajkú görög katolikusoknak örök dicsősége, akik ilyen körülmények között is hívek maradtak nemzetiségükhez és multban jelenben egyformán úgy viselték magukat, mint a magyar haza legderékabb polgárai. Ők szisszentelek fel néhány évvel ezelőtt korunk e legnagyobb botránya ellen. Ők zarándokoltak Rómába és ott emlékiratban kérték, hogy ha a többi nemzetiségeknek megvan engedve e hazában oláhlul és oroszul dicsérni Istenüket, akkor engedtessek meg a magyaroknak is Magyarországon, hogy magyarul imádkozhassanak. Róma azóta, immár 3 éve, tanulmányozza a dolgot. Miért? hiszen ennek a kérdésnek történelmi multja épen oly világos, a milyen szomoruan tanulságos. Lássuk most az érem másik oldalát is!

A katolikus egyház azon eljárásában, melylyel a latin nyelvet egyetemleg kötelezővé tette, nem találunk semmi gáncsolni valót. Mellette és elene is egyformán hozhatni fel többkevesebb okot. Vannak, kik állítják,

Vasárnapi levél.

A tavaszi fény, a tavaszi enyhe sugarak bimbókat fakasztanak a fákon. A nehéz köntösök szegre akasztódnak. A hölgyvilág divatos, könnyed öltözékekben sűrít, sétál a korzón. A fiatal poétával kart-karba öltve gyönyörködünk az igéző felvonulásban. És a megfigyelések után őszintén mondhatjuk, hogy talán sohasem volt ilyen gazdag női szépségekben Debreczen. Elmondhatjuk és ez egyszersmind meglepő bája is a mi szépség korzónknak, hogy itt a női szépségnek talán valamennyiféle jellegzetes tüneménye suhan, lépked előttünk . . .

Amde hiába virágozik ilyen gyönyörűen az életfája, az én nótás kedvem már oda . . . És olyan különös, de mégis megnyugtató, a forssal kibékítő sejtelmek fognak el, hogy a kanyargós élet utam egyik fordulójánál már nyergelve vár reám a fehér ló, a melyen megyek, el megyek a fehér éjszakába.

A színházi hét is bucsuzkodások, bemutatkozások között zajlott le, sőt zajlik még most is.

Nekem a „londoni vásár“ nyitott sirbalépős jelenete rémlik fel, mikor ezeket a szinpadí és szinpadon kívüli békácskákat látom feszíteni, ugrádozni, egymásra brekenni és gyöngé szunyog peccenyéért olyan veszekedettül hadakozni.

Ezt nevezik ők életnek, ezt nevezik ők dicsőségnak, a művészet diadalának s mi egymás . . . Pedig egy egészséges, kellemes álom az egész komédiánál többet ér.

De kerülnek ám vidámabb, elevenebb gondolkozású férfiuk is. Az elmúlt napokban a polgármesternék is volt egy barátságos ötlete, midőn a 25-öt és a derest ajánlotta fel a munkás küldötteknek, a felnőtt férfiúknak.

Azért tehát cseppet sem csodálható a felsőbbségnek ilyen világnézetek mellett (— fogja be a száját! mondá egy másik munkás deputáczióknak maga Tisza Pista is!), ha a művelődés előbajnoka, a professzor meg ököllet „fejeli“ az iskola padok kisváltanuit . . .

Egy gyűrött papirdarabkát emeltem fel a papirkosár mellől. Névtelen írás. Az sin-

csen megjelölve rajta, hogy miféle alkalmából iratott és mégis mintha nem volna teljesen érdektelen, ugyanis így hangzik:

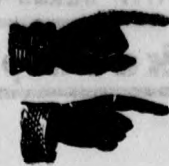
— Belepillantottunk a könyvbe és a mint lapozgattunk benne, a betűk szinte ordították: vegyetek észre, hát nem akarjátok látni, hogy én a szerző, milyen kiváló vagyok a szürke átlagból; a hazát, a népet nem szereti nálamnál jobban senki, a magyar haza sorsán gondolkodom szüntelen, de hasztalan minden becsületes, igaz törekvésem, nincs méltó hely, a hol gondolatimat kimondhassam, szorítsatok hát helyet nekem az — országházában . . .

A fiatal poétával kart-karba öltve lepegetünk az utcán . . . És a sok szép szőkék-barnák mosolygós derűjétől, mintha oszladozna az én lelkemről is a borulat és ha a régi nótás kedvem többé nem is jön vissza, azért az igazán szépben, nemesben még gyönyörködni tudok és a ferdeséget, a gonoszságot, az emberi csufúságot ostorozni elég erős a karom . . . Tavaszi fény ragyog.

Szabad Hajdu.

Mennyasszonyi kelengyéket

felelősség mellett tisztít

HRABÉCZY ANTAL
gőzmosodája

Széchenyi-u. 42. (Telefon.)

hogy ellene többet lehet, mint mellette. Ám az az egy bizonyos, hogy a latin nyelv egyetlenegy nemzetnek érzékenységet sem sérti, lévén az egy holt nyelv. S ha Róma az unió alkalmával visszatérőknek a görög nyelvet írja kötelezőleg elő, ez is egy holt nyelv lévén, ma éppen így állana a dolog. Lehet, azóta meg is bánta, hogy nem tette! De a mostani helyzet kiáltó igazságtalanság, a melyet egy önértetes, szabad nemzetnek egy perczig sem szabad tovább tűrnie. Mert mi ez a mai helyzet? Az oláh és orosz egy-egy élönnyelvek, melyeket mai napig egy-egy ország beszél; már most minő joga lehet egy élő nemzetnek a nyelvet egy másik élő nemzetre ráerőszakolni? Minő alapon lehet azt kívánni, hogy a magyar nép Magyarországon oláhhul vagy oroszul dicsérje az ő Istenét? Hát mivel különbek ezek a nyelvek a magyarnál? És ha, tegyük fel különbek is, lehet-e előttünk drágább, nagyobb kincs, mint az édes hazai nyelv? Nyelvében él a nemzet! s azért a melyik nemzet a magáénak elébe teszi az oláht, orosz és a többi, az hasonló ahhoz az eszelős cigányhoz, a ki maga alatt fűrészele az ágat, a még a mélységbe potylyan. Vagy talán az oláhnak és az oroszoknak több érdeme van a katolikus egyház körül, mint a magyarnak? Hát nem mi voltunk azok, a kik évszázadokig tartottuk a hátunkat keletnek csak azért, hogy megvédjük nyugat keresztény civilizációját? Pusztultunk, vértettünk érte tatártól, töröktől egyformán. Istennek csodája, hogy még megvagyunk. S mindezekért ez most a hála?

Azért csak tanulmányozza gyorsan Róma azt a dolgot. Igazságosabb ügy régen nem feküdt előtte. Kormányunk és nemzetünk is ébredessen. Ne tőrjék tovább ezt a nemzeti öngyilkosságot!

Közismert dolog, hogy a magyar nemzeti állam kiépítésének a közös hadsereg mellett ezek a nemzetiségi egyházak a kerékkötői.

Ha Béccsel nem birtunk, mint a közel mult szomorú tapasztalatai mutatják, Balázsfalvával talán elbánnhatunk.

Nem kívánunk nemzetiségi harczot, csak magyar véreinknek a nemzetiségi egyházak járma alól való felszabadítását. Ezt azonban igazán kívánjuk, Ezt már követeljük!

Hála Debreczen nemes városának, hogy erre kiadta a jelszót, midőn kimondta, hogy csak ez esetben engedi meg az itteni görög katolikusoknak egyházi szervezkedését és csak így hajlandó érettségű áldozatot hozni.

Itt a dicső példa, kövesd nemze-

tem es akkor a magyar katolikus istentisztelet nem fog soká késni az éjji homályban.

Vármegyénk és közelvidéke.

Megszűnt sertésvész. Hajdusámszonban megszűnt a sertésvész és így most már szabad lesz onnét is a felhajtás.

Sorozások a vármegyében. A sorozó-bizottság a balmazújvárosi járásban befejezte működését. A mérték alá állított legények közül 45 százalék vált be 640 ből. Különösebben a csegei, egyeki és újvárosi legények voltak kapósabbak katonáknál. A sorozóbizottság f. hó 12-től 14-ig Hajdusoboszlón működik, majd onnét a sorozó-bizottság Kabára megy át.

A bihar-udvari segéd-jegyzőtől. Szilágyi József segédjegyzőtől helyreigazító sorokat vettünk, szívesen közöljük. Szilágyi József bihar-udvari segédjegyző ugyanis szintén Debreczenben végezte a közigazgatási tanfolyamot, de nem azonos azzal a Szilágyi Józseffel, a kit itt Debreczenben fogházra ítéltek.

Kutya és bérkocsi mizériák.

— Nyílt panaszok. —

Egy helybeli uri ember a következő sorok közlésére kért fel:

Mi debreczeni lakosok épen oly türelmes emberek vagyunk kisebb mértékben, mint általában a magyar nemzet nagyobb sérelmeknek elszenvedésében. A kóborló kutya szájkosár nélkül való tömeges fellépése ellen hasztalan emeli fel szavát, meg-megújulva időnként sajtó és közönség, nincs annak egyéb foganatja, mint az, hogy ha egy veszett kutya megmar egy embert, vagy családát, akkor néhány nap múlva megjelenik egy kis gyenge rendőri ukáz, amit azomban nem respektál senki, se kutya, se gazda s marad minden a régi. Tessék bárkinek megfigyelni a napnak bármelyszakában a főutcát, a kutya mindenféle fajta, mily kedélyes sokaságban szaladgál ott a gyönyörűen kifejtett óriási dandoggtól elkezdve le egészen az aprótermetű mopszi és pinsikutyáig, no természetesen megannyira szájkosár nélkül.

A mellékutczákon pedig egy hivatalnok ösmerősöm előadása szerint a mezei hadaknak gyűlésvész népe cziczázik nappal és rendez jelenként kutyakoncztereket. Mindez azt bizonyítja, hogy még eddig nem jött el az igaz ideje annak, hogy erélyesen lépjen fel rendőrségünk, de ne csak a papíron, azon ebtartó gazdák ellen is, akik szájkosár nélkül engedik kutyaikat kóborolni; a gazdátlan ebeket pedig kérelhetetlenül és kivétel nélkül fogdosztassa össze a gyepmesterrel. Mert közeledik a tavasz, a mikor előre is félhetjük bőrünket a veszett ebmarások ellen. S ha néhány ebdühötségnek áldozatul esett ember találkozik, ne vigasztaljuk magunkat azzal, hogy hiszen ott van Högyes doktor, a budapesti Pasteur, utazzanak fel oda a megmart szerencsétlenek, majd kigyógyítja őket. Jobb a bajnak idejekorán elejét venni.

A bérkocsikkal, jobban mondva a bérkocsi tulajdonosok által alkalmazott kocsisnépséggel is túlonn sokat foglalkozott

már a sajtó és közönség, ah de mindhiába! Ez a megfektezhetetlen durva had valószínűsége azon házaknak és üzleteknek, melyek előtt megállóhelyük van. Nem respektálnak ezek sem Istent, sem embert, hanem üzik a maguk csúf játékaikat és ocsmány kiabálásait háborítatlanul, tekintet nélkül a járókelőkre, vagy a nap szakára. Jó volna a bérkocsi part kissé megrendszabályozni, a jogositványnyal bírótól óvadékat venni és kötelezni őket arra, hogy jó lovakat, tisztá kocsikat és a mi legfőbb becsületű és hajtani képes kocsisokat tartsanak. A bérkocsitartás jogának eladásáról és azzal való üzérkedésről most nem akarunk bővebben foglalkozni, eléggé kimerítően tárgyalták azt a legutóbbi közgyűlésen Burger-Juhászék; hanem azt a magunk részéről is botrányos visszaélésnek minősítjük, hogy városi tisztviselők és alkalmazottak a bérkocsitartás jogokkal üzérkedjenek; mert köztudomásu dolog, hogy a volt főkapitány utóbbi években beállott elgyengült állapotát nagyon is kihasználta. Reméljük, hogy az újonnan kinevezendő rendőrfőkapitány, akár Végh Gyula, akár Oláh Károly lesz az, vagy Könyves Tóth Mihály, közzé fog cserdíteni ezeknek a visszaélés állapotoknak,

Csicsorone.

Mi az ujság?

A nagyszalontai rablógyilkosság. Maig sincs semmi nyom. A titokzatos bűnesetet a legnagyobb homály takarja még. Egyetlen olyan jel nem akad, amely a vizsgálat csendőroket elvezethetné Bogár Gyula gyilkosainak nyomára. Most már megállapíthaták, hogy a gaztettet idegenek követték el, akik a hely viszonyait a reitene-es éjszaka óráiban ismerték meg. A csendőrség több irányban nyomoz, s a vizsgálat szálait Sarkadra, Békésre és Tulkára is kiterjesztették. A legkisebb részletet felölő vizsgálat adatai szerint valószínűnek tetszik, hogy a gyilkosság helyén lelt női hajtűt a bandita azért dobta a véres padlóra, hogy a nyomozó hatóságot félrevezesse. A csendőroket több kétes egyént állandó megfigyelés alatt tartanak.

Mikor a halottak feltámadnak.

Szerescsényben nagy a riadalom. Szivbajban szenvedett évek óta Neumann Gyula ottani lakos. Tegnap aztán kiszenvedett. A tetemet ravatalra tették. A rokonok összegyűltek s keservesen zokogtak. A koporsó hirtelen megmozdult. A halott felült és szemrehányást tett a körülötte lévőeknek, hogy al-mában zavarják. Agyba vitték és orvost hívat-tak, a ki az életre kelt halottat megvizsgálta.

Istóczy jelentkezik. Régtől hallgat az öreg, az ő antiszemita. Nemcsak nevét nem hallottuk már, de írását se lát-tuk. Most újra zörget a kis idők nagy em-bere. Jelenti, hogy negyedszázados képvis-lősége alatt tartott beszédjeit nyomtatja ki, és adja nyilvánosságra. A jelentésben meg-lehető elbizakodottsággal mondja el, hogy a ki a mult század történetét megírja, szá-molnia kell az ő működésével és eredmő-nyeivel. Istóczy Győző munkájának nagy lesz a kelendőse, mert ilyen fejezetek pompáznak benne: A zsidóállam visszaállít-ása Palesztinában. Tisza Eszlár stb. Az ilyen szelid írásokért pedig mindig adtak pénzt a zsidók.

Csak e hó végéig

lehet olesón karlsbádi **DEBRECZEN, Piacz-utcza 73.**
edényeket kapni **Dr. TIHANYI házban.**

Aposztata jessuita. A Giornala d' Italia szerint a Jézustársaság legtudósabb és legkiválóbb tagjainak egyike, aki Angolországban való tartózkodása idejében igen sokakat térített meg a katolikus egyházra, ott akarja hagyni a szerzetesrendet. A dissidenst Bremond atyának hívják, aki az irodalomban is kiváló nevet vívott ki magának.

A gazdag paraszt halála. Orosházáról írják: Érdekes eset tartja izgalomban Orosháza közönségét. Mult év október havában elhalt egy igen gazdag orosházi paraszt, Horváth Sándor. Már a temetése napján kezdtek sutogni, hogy nem halt el természetes halállal, hanem valószínűleg megmérgezték. A rokonok, mivel a zsiros örökségtől elestek, ismeretlen tettes ellen megtették a bűnvádi feljelentést. A királyi ügyészség elrendelte a nyomozást, a melyet Jeszenszky szolgabíró vezetett s mivel a kihallgatott számtalan tanu vallomásából a gyanu alaposágára lehetett következtetni, az ügyészség Horváth Sándor holttestének exhumálását elrendelte, a mely f. hó 12-én fog megtörténni.

Tizenegyz év után kiásott holttest.

(Egy váci fegyenc borzalmas önvallomása.)

A váci fegyházban a muithó közepe táján az egyik fegyenc, Till Ádám, akit halált okozott súlyos testi sértés miatt tavaly 10 évi fegyházra ítélték, a vizsgáló bírónál kihallgatásra jelentkezett, mert az ő lelkiismeretét egy igen nagy büntény terheli. A kihallgatáson aztán egy förtelmes büntényt tárt fel a legapróbb részletekig. A körülményesen és részleteiben szorosan összefüggő esemény, amit Till előadott, arra bírta a vizsgálóbíró, hogy az ügyben elrendelje a vizsgálatot.

A fegyenc a következőt adta elő: Ő, Till Ádám, még 1893 előtt kedvese volt azon Schwarz Teréz nevű leánynak, akit 1898. év nyarán a szárási erdőben fölakasztva találtak. Több évig voltak szerelmesek egymásba, hanem időközben elszakadtak egymástól. A leány Bikal községből Szárászra került. Minthogy így elvetődtek egymástól, nem is gondoltak tovább egymásra. A leány talált más legényt, Till Ádám szert tett egy új kedvesre. Az említett év nyarán aztán Bikalból Bonyhádra akart menni, utja a szárási erdőn vezetete keresztül. Itt találkozott Schwarz Terézzel, aki röszét szedett az erdőben. A legény persze fölismerte a hajdani kedvesét — s amint ő a vizsgáló bírónak előadta — élni akart a régi viszonyival. A leány azonban ellentállt. Birokra keltek, leakarta teperni a leányt, az azonban erősen tartotta magát. Úgy mondta, nekik nincs már semmi közük egymáshoz, mert van neki egy másik kedvese. Amikor aztán a legény látta, hogy nem bír vele, egy faággal fejbe ütötte a leányt úgy, hogy az élettelenül összeesett. Hogy a gyilkosság gyanuját elhárítsa, a röszekötéssel felakasztotta a leányt, mintha öngyilkos lett volna. Aztán elmenekült onnan. Azóta folyton bántotta a lelkiismeret a borzasztó tett miatt s most már nem bírja tovább, hát bevallja. Ezzel fejezte be a fegyenc a vallomását.

Az esemény nagyon valószínűnek látszott s azért a vizsgálóbíró az esetről értesítette a pécsi kir. ügyészséget, amely a vizsgálatot el is rendelte. A vizsgálat először arra terjedt ki, hogy vajjon a halál okául mit állapítottak meg 1893 ban, ami-

kor a leányt az erdőben megtalálták. Az előkeresett irások szerint vizsgálatot akkor egyáltalában nem is tartottak. Az akkori sádsi főbíró, Kiss Aladár, a halál okául öngyilkosságot állapított meg és a tetemet nem is bonczoltatta föl. Az irások tehát nagyon keveset nyújtottak, ugyszólván semmit. Finkey Pál pécsi vizsgálóbíró tehát elrendelte a hulla kiásását és a tetem megvizsgálását.

A hullaszemlélt Jellachich István dr. kir. törvényszéki bíró és Blau Adolf dr. körorvos eszközölték. Maga a test már teljesen fölcszlott, a csontok azonban teljesen ép állapotban voltak. A vizsgálatból az orvosok megállapították, hogy Till Ádám előadása valótlanokat tartalmaz. A 11 év után kiásott leánycsontváz koponyáján semmi repedést nem találtak. A legény vallomása szerint pedig erős repedésnek kellene lennie a koponyán. A halált tehát nem fejbeütés okozta.

A vizsgálat most már arra fog kiterjedni, hogy vajjon mi bírta a váci foglyot az állítólagos gyilkosság elvállalására.

Egyházi élet.

Vasárnapi istentiszteletek. Apr. 10-én d. e. 9 órákor a ref. templomban: Nagytemplomban Jánosi Zoltán lelkész. Kistemplomban Biró Ferenc s. lelkész. Ispótytemplomban Kónyves Tóth Kálmán lelkész. Ujtemplomban Urav Sándor püspöki s. lelkész. Csapókerthben Kovács János népiskolai felügyelő, Homokkertben Szele György lelkész. — Fehér vasárnap. Az istentiszteletek a róm. kath. templomban f. hó 10-én, fehérvasárnapon, a következő sorrendben fognak tartatni: Dél előtt szentmisét mondanak: 6 órákor Pák Emil, 7 órákor Szabó István, 8 órákor egyik kegyesrendi tanár, melyen a főgimnáziumi ifjúság vesz részt, 9 órákor az ünneplés nagymiséjét dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, plébános tartja segédlettel s azután Szabó István predikál, háromnegyed 11 órákor misézik Molnár Kálmán Dezső h. igazgató, melyen a Svetitszárda s az elemi iskolák növendékei vesznek részt. A fél 12 óras misét mondja: Nyári Ignác. Délután fél 3 órákor kereszténytanítás, tartja dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, plébános, 3 órákor Iytánia, szent olvasó, 5 órákor Jézus szents. szíve társulat hónapos ajtosságát tartja dr. Wolafka Nándor v. püspök, szent beszéd, körmenet s Iytánia. — Az ágost. hitv. evang. templomban délelőtt 10 órákor Materny Lajos főesperes végzi az istentiszteletet.

A debreczeni szent-Erzsébet egyesület f. hó 11-én, hétfőn d. u. 3 órákor a Svetitszárda disztermében rendez ülést tart. A gyűlés tárgya a folyó ügyeken kívül különösen a f. hó 17-én rendezendő hangverseny és a szegények segélyezési módokzatnak megbeszélése lesz. A rendezés ülése, végzetével a hangverseny rendezőbizottsága tart rövid értekezletet. Mindezekre az összes növegyleti tagokat ezután is tisztelettel meghívja özv. Váradi Szabó Jánosné elnök.

A görögkatholikus magyarok ma tinnepük a húsvétjokat. Ezen húsvéti ünnep alkalmából a görögkatholikus magyarokról és liturgiáról igen érdekes, értékes és hazafias vezetőcikkelyt közlünk.

Az ázsiai világháború.

Japánok felvonulása.

A Newyork Herald jelentése szerint Andzsában máig 25.000 ember van koncentráltva; 10.000 van Pingjangban és 5000 ember most indul Csemulpóból, hogy a főhadtesthez csatlakozzék. Április hó elején harmincz szállítóhajó volt Tsingi táján és kilencz hadihajó vesztegel Chenamó sziget mellett.

Japánok Belgrádban.

Tegnap japánok érkeztek Belgrádba és érintkezésbe léptek néhány komitációval, a kik a szerb népet iparkodnak háborúra hangolni. Szesbia és balkán egyébként is elvannak árasztva japán kémekkel. A kormány

szigoruan intézkedett, hogy a japánok minden lépését ellenőrizzék.

Az oroszokról.

(Az orosz távirati ügynökség jelentése.) Báró Stackelberg tábornok, a mandzsourszági hadsereg vonatesapatainak főnöke és Szabiellen tábornok legközelebb Kelet-Ázsiába utaznak.

A debreczeni tanácsot lakodalomba hívják.

— Érdekes visszaemlékezés. —

Ez is csak a régi patriarchalis jó időkben lehetett meg. Hogy a boldog örömapa az egész magistratust meghívja a leánya lakodalmára. Ezelőtt másfélszáz esztendővel hétvármegyére szóló lakodalomra készültek a borsodmegyei Mező-Csáthon, ahol épen akkor kólyi Komáromy József ezredes állomásozott a Splényi regimenttel. Az ezredes urnak és váradi Baranyi Máriának viruló szép leánya volt a menyasszony, a kit ma grófi rangban élő losonczy Gyürky család egyik őse, Pál urfi jegyzett el mátkájául. Komáromy József pedig fia volt a szatmári békekötésnél is nevezetes szerepet játszott jó emlékezetű főbíráknak Komáromy Györgynek s maga is házbirtokos lévén nálunk (ott állott a háza, ahol most a főposta épület van) a születés és széleskörű atyafiság kötelékei kapcsolták Debreczenhez az örömapát. Ezért írta tehát „Debreczen szab. kir. város főbírájának és az egész tanácsának“ az alább következő lakodalomra meghívó levelet:

„Bélyegtelen eredetiről való kettő koronás bélyeggel ellátott másolat.

Tekintetes Nemes Tanács, bizodalmas Jó Uraim. Istennek bölcs rendelkezéséből s kedves két részről való Atyámfiaimnak meg egygyesített akarattokból, kedves Klára leányomat, Györki Pál Uram magának jövendőbeli hazastársul el jegyezvén, következő képpen rendeltem össze adattatásokra ezen foljó holnapnak tizen ötödik napját, melyre nézve kérem és nagy bizodalommal invitalom az Tekéntetes Nemes Tanácsot, magok meg alázásával ezen Csáti pusztás quartéljómra az meg nevezett napon ebédre egy tál levesre magokat meg alázni méltóztatassanak. Magamat az alatt is favoraban ajálván maradok Az Tekéntetes Nemes Tanácsnak, Csáth 8/a 7/bris 1750 köteles igaz szolgálja Comáromi Joseph mpr. Fő Strásamester.“

Erre a tanács hamarosan illedelmesen válaszolt többek között ezeket irván Komáromy József főstrásamesteri urnak. „A tisztességtelt valamint illendő tisztelettel és kedvesen vettük, úgy szívesen kívánjuk, hogy az említett kedves új házásoknak egész életét Isten ő felsége minden lelki és testi áldásukkal egymásnak hűséges állandó és tökéletes szeretetivel koronázza meg Istennek dicsőségére mind a két részről való uri szülőknék és atyafiaknak és legközelebb magoknak teljes örömére.“ A lakodalmi solennitásra a tanács a maga képében ki is küldötte Aranyi Sámuel és Czeglédi Pál szenátor uramékat. A nagy távolság miatt azonban nem mehetének el, — de a boldog menyasszonynak szánt ajándék azért uem maradt el, — mert a tanács küldött „in parato valamely csekély honoráriumot.“

A város protokolumában ez a szertetreméltó atyafiságos levél épen úgy be van vezetve, mint ha csak a helytartó tanácsához intézett hivatalos feliratot akarták volna eleink megörökíteni emlékezetnek okáért.

PROPPER ILONA

női divatterme,

Piacz-utca, Dr. Ujfalussy-ház.

Bevásárlási utamról hazaérkezve, tisztelettel értesitem Debreczen és vidéke nagyérdemű hölgyközönségét, hogy **a tavaszi és nyári ujdonságok, női- és gyermek kalapok** legdivatosabb modelljét szereztem be, melyet a legolcsóbb áron bocsájtok a nagyérdemű vevőim rendelkezésére.

UJDONSÁGOK.

Érettségi vizsgálatok.

[A tiszántuli ev. ref. egyházkerületben.]

Közelednek az iskolai év utolsó napjai s ezekben a diákok életében a legnagyobb vizsgálat, az érettségi examen. Ezek idejét a kerületben levő ref. gimnáziumokra nézve az egyes igazgatók javaslata alapján a püspök tűzi ki, ugyancsak ő küldi ki a vizsgaelnököt is.

Kiss Áron püspök ma bocsátotta ki erre vonatkozó rendeletét az igazgatókhoz, mely szerint az érettségi vizsgák ideje s elnökeik névsora a következő:

Békésen június 17—18-n elnök Zsigmond Sándor egyházkerületi főjegyző.

Debreczenben június 23—28-án. elnök dr. Erdős József theol. akad. igazgató.

Böszörményben (első érettségi vizsga) június 27—28-án, elnök Dóczy Imre középiskolai felügyelő.

Hódmezővásárhelyen június 20—22-én elnök Dóczy Imre.

Kisújszálláson június 20—21-én, elnök dr. Öreg János akad. tanár.

Máramarosszigeten június 22—25-én, elnök Kiss Áron püspök.

Mezőtúron június 23—24-én, elnök Dóczy Imre.

Szatmáron június 22—25-én, elnök Eröss Lajos theol. tanár.

— **Ki lesz a főkapitány?** Ma déli 12 órakor jár le a pályázat Debreczen város főkapitányi és az esetleg megüresedő kapitányi állásra. Mint értesülünk, van pályázó bőven, akik közül kiválaszthatja a főispán a legérdemesebb, a legalkalmasabb embert. A kinevezés értesülésünk szerint rövid idő kérdése és az eddigi előjelek szerint, mint mondják, Végh Gyulának, mint régi tisztviselőnek, komolyak a kilátásai.

— **A debreczeni lovaregylet kérelme.** Az 1860-as évek elején alakult debreczeni lovasegylet 1879-ben 25 évre kötött szerződéssel biztosította magának a Nagyerdő mellett lévő lóversenytér s a város részéről évente 100 magyar arany díj kiadását. Ez a szerződés most lejár. A lovaregylet tehát a szerződés meghosszabbításáért folyamodik a közgyűléshez, hivatkozván különösen amaz eredményekre, amelyeket az egylet a hazai lótenyésztés emelése körül az évente rendezett lóversenyek által ért el. Azt is erősen kiemeli a kérvény, hogy a vidéken Debreczen város volt az első, ahol lovaregylet alakult s Debreczennek ezt a hazafias példáját azóta egy sereg kisebb város követte. Az egylet minthogy Debreczen város eddig élvezett anyagi támogatásával állhat csak fenn: ha e támogatástól elesik, kénytelen lesz feloszlatni. A kérvényt Simonffy Imre elnök, gróf Szapáry György, Liptay Béla, báró Barkányi Andor, gróf Eszterházy Béla és gróf Batthány Elemér irták alá.

— **A püspök unokája — doktor.** Dr. Kiss Áron királyi tanácsos és budapesti állami pedagógiai igazgató városunkba érkezett, Kiss Áron püspök, édesatyja látogatására. A kitűnő tanférfi és író ezuttal kolozsváron járt, ahol Endre nevű fiát a püspök unokáját, nagy kitüntetéssel letett jogi vizsgái alapján tegnap doktorrá avatták.

— **Szőlősgazdák szövetkezése.** Nagy érdekkört felölő szövetkezés alakul vasárnap délelőtt 10 órakor a debreczeni és vidéki szőlősgazdák szövetkezetének tartják az alakuló gyűlést a birtokos gazdák. A szövetkezés célja, hogy a saját termés bornak és gyümölcsnek magok teremtsenek piacot a gazdák, a kik egyöntetűen akarják előmozdítani úgy a termelők, mint a kereskedelem érdekeit. Mi a magunk részéről a szövetkezéshez sok szerencsét kívánunk.

— **Tiltott sertésbehozatal.** A főkapitányságnak jelentést tett Leidl Emil állami állatorvos, hogy dacára a debreczeni VIII. állategészségügyi körzetben (ide tartozik a sertésvásártér is) fellépett sertésvésznek, ott vidékről felhajtott sertésekkel folyik a vásár. Végh Gyula h. főkapitány azonnal intézkedett, hogy a sorompóknál kettőzött őrködéssel megakadályoztassék a vészes területre való felhajtás.

— **Elutasított felebbezés.** A belügyminiszteriumban közel másfélszázad mulva bírálták felül Debreczen törvényhatósági bizottságának egy kisebb fontosságú megfélebbezett határozatát. Ugyanis a városi közgyűlés még 1902. évi novemberben árverésen kívül évi 1700 koronáért bére adta a Simonffy-utczai 2. sz. bérház egyik piaci boltját Révész Zsigmondnak, aki a bért addig is pontosan fizette ezért a boltért. E határozatot úgy is mint törvénybeütközött, úgy is mint a házipénztár érdekeit károsító Szentesy János bizottsági tag megappellálta a belügyminiszterhez. Ez pedig — amint erről tegnap értesülhetett a város közönsége — a közgyűlési határozatot indokainál fogva jóváhagyta. Szentesy János azóta talán egészen el is felejtette, hogy ő valamikor felebbezett.

— **Gyűlések.** A mai nap a gyűléseket illetőleg mozgalmas vasárnapja lesz Debreczennek. Az „Emke“ debreczeni fiókja délelőtt 10 órakor közgyűlésezik a városháza nagytermében. — Az érdekelt birtokosok a Tóczó-Kondoros-Kádár-árok erőszakolt árvízszabályozása ügyében gyűléseznek. — A kereskedő ifjak délután 1/2 3 órakor közgyűléseznek a József-utczai főherceg-utczai körhelyiségben. Ugyancsak délután (3 órakor) ülésezik a Székely-társaság is. A székely-lakodalom rendezése felől értekeznek a kereskedelmi akadémia dísztermében.

— **A nyugalmazott megyei pénztárnok temetése.** Tegnap délután 3 órakor temették el Vásárhelyi Istvánt, Hajdúvármegye érdemes, nyugalmazott pénztárnokát, a ki korábban Szováton is jegyzősködött. A hálás szovátiak a koporsónál is kimutatták szeretetüket, a mennyiben a temetésre bejöttek az előjáróság, az egyház vezetőség tagjai és a tűzoltótestület Kun István gyógyszerész, tűzoltó parancsnok vezetésével. Az érdemes tisztviselő temetésén résztvett a vármegye egész tisztikara is Rázsó Gyula alispán, Veszprémy Zoltán főjegyző, Pénzes Sándor árvaszéki elnök, Czeglédy főügyész vezetésével.

— **Eljegyzések.** Az elmúlt hét folyamán a helybeli állami anyakönyvi hivatalnál a következő eljegyzéseket jelentették be: Nagy Sándor Kovács Rózával, Kasza András Kis Eszterrel, Porcsin Sámuel öz. Sarkadi Lajosnéval, Borbély Ferenc Kemény Gizellával, Lindenfeld Antal Klein Etellel, Vig Ferenc Dandé Ágnessel, Rozgonyi Dezső Diószegi Gabriellával, Popovics László Nagy Ágnessel, Labonc István Kapusi Erzsébettel, Sarkadi Sándor Végh Rózával, Füstös Mihály Kaliczki Emmával. Szabó József Procoka Rozáliával, Győri János Balla Eszterrel, Elek Antal Bór Juliánnával, Szilágyi János Tóth Máriával, Nagy József Hajdu Máriával, Kis József öz. Molnár Andrásnéval, Varjasi János Móré Juliánnával, Szepesi István Nász Máriával, Törös István Tóth Zsuzsánnával, Devich Lajos Nagy Eszterrel, Molnár Géza Csáke Lidiával, Bozóki István Bereczki Zsuzsánnával.

— **Helyesnek talált alapítványi számadások.** A belügyminiszter a város kezelése alatt lévő alapítványok 1902. évi záró számadásai közül helyesnek találta a gályarabságot szenvedett protestáns lelkesek emlékoszlója fenntartására tett alapítványt, a Telegdi Kovács László és Kövesi-féle színműpályázati alapítványokét. Ellenben a Mayer Lipót-féle alapítványra vonatkozólag némi felvilágosításokat kíván.

— **Kefegyári munkások népgyűlése.** A bérharczba lépett kefegyári munkások vasárnap délután 3 órakor az olajütőben népgyűlést tartanak, amelyről falragaszokon értesítették a nagyközönséget is. Nagy hibát követtek el a munkások azzal, hogy tapihtatlan, durva módon megtámadták a falragaszokon a hatóságot is, amely velők szemben mindvégig türelmesen viselte magát. Ezzel nagyot rontott a rokonszenven.

— **Meghaltak.** Tóth Péter ev. ref. 26 éves önálló kőműves, Fehér Klára ev. ref. 27 éves hajdon dóhánygyári munkásné, Kis András ev. ref. 6 éves gyermek, Faragó Lajos ev. ref. 3 éves gyermek, Kátóna József ev. ref. 28 éves csizmadia segéd, Varga István ev. ref. 27 éves szabósegéd, Seres Lajos ev. ref. 10 hónapos csecsemő, Horváth Tamás róm. kath. 70 éves magánzó, Glovaczki Endre gör. kath. 1 hónapos csecsemő, Seres Mihályné Kovács Julianna ev. ref. 40 éves.

— **Az új szervezet.** A város szervezeti szabályrendeletének átdolgozása már régi óhajta a köztörvényhatósági bizottságoknak, de csodálatos módon éveken át huzzák-halasztják. A közigazgatás újjászervezését végre megkezdi a szervező bizottság szerdán délután 3 órakor. Végh Gyula h. főkapitány már elkészítette a rendőrség újjászervezésére vonatkozó javaslatát és kész javaslattal lép a szervező bizottság elé.

— **Házasságkötések.** A helybeli állami anyakönyvi hivatalnál a hét folyamán házasságot kötöttek: Német Lajos Erdei Rózával, Ujlaki Mihály Kertész Zsófiával, Papp Tódor Drusbaczki Gizellával, Besse István Kecskés Máriával, Nagy Ferenc Balog Eszterrel, Bacsó József Sipos Máriával, Kenyeres József Lévai Máriával, Szatmári Imée Nagy Juliánnával, Gyalai István Diószegi Juliánnával, Hajdu Mihály Salánki Juliánnával, Galvács Sámuel Bartus Juliánnával, Tömösvári András Gáti Juliánnával, Szabó Sándor Szabó Máriával. Összesen 14 pár.

— **Az üldözött feleség.** Sorsüldözött fiatal asszonyka tett feljelentést a rendőrségen a saját férje, Feller Ferenc volt mészárossegéd ellen. Az asszony, hogy a két apró porontyát felnevelhesse, szolgálathoz állt, de az állás nélküli férje mindenüvé követi és botrányokat csap, hogy a szencsétlen asszonynak mindenünnen menekülnie

Olcsó bevásárlási forrás **Glück Ede** férfi-, női- és gyermek-czipő áruháza.
Kalap- és uri-divat különlegességek nagy választékban.
DEBRECZEN, Piacz-utca 22. szám alatt. (Kistemplommal szemben.)

kell. Most Pongrácz Géza kereskedőnél szolgált a szegény nő, de a férje ott is botrányt csapott és a boldogtalan asszony elkeseredésében feljelentette a saját férjét.

— **A Bosznay család gyásza.** A Debreczenben köztisztelt Bosznay-családot nagy gyász érte. A család egyik urasszonya, özv. Bosznay Károlyné született vadkerti Lukács Irma f. hó 8-dikán, élete 59. évében elhunyt. F. hó 11-én, délelőtt 10 órákor temetik a Kossuth-utcai 5. számú háztól.

— **Elhunyt polgárosszony.** Nehal Seress Mihályné Sz. Kovács Julianna polgárosszonyt f. hó 10-én d. u. 3 órákor temetik, a Darabos utcai 46. számú háztól, a református egyház szertartása szerint.

— **Halálozások.** Vettük a következő két gyászjelentést: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudjuk a felejtethetetlen jó férjnek, apának, apósnak, nagyapának, testvérnek, sógornak és rokonnak Polgár id. Horváth Tamásnak f. hó 9-én, éjjeli 1 órákor, életének 72-ik, boldog házasságának 46-ik évében, 6 napi súlyos betegség után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei f. hó 10-én, d. u. fél 4 órákor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint, a Miklós-utca 20. sz. házunktól a Szent-Anna temetőbe örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent-miséldozat f. hó 11-én, reggeli 8 órákor fog az egék urának bemutatni. Bánatos neje: özv. polg. id. Horváth Tamásné, szül. Baráth Erzsébet. Gyermekai: Róza, férjével Jász Károlyval és gyermekeivel; Mária, férjével Regézi Nagy Vilmossal és gyermekeivel; János nejevel, Papler Etelkával és gyermekeivel; György, nejevel Szidóniával; Tamás, nejevel Tóth Máriaival és gyermekeivel. Vele: Schürger Ives Gyula gyermekeivel; Horváth János, nejevel Baráth Zsuzsánnával. Sógornője: Baráth Juliska, férjével Errovcis Gyulával, valamint számos rokon nevében is. — A legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel tudom felejtethetetlen jó feleségemnek, anyáknak, gyermekemnek, menyemnek, sógornémnek és áldott emlékü jó rokonnak nehál Seress Mihályné született Kovács Julianna asszonynak folyó hó 9-én éjjeli 2 órákor, életének 40-ik, boldog házasságának 20-ik évében, 4 heti súlyos szenvedés után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei folyó hó 10-én délután 3 órákor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint, a Darabos-utca 46. számú házunktól, a nagytemplomban tartandó gyászima után, a Péterfia-utcai temetőbe örök nyugalomra tétetni. Bánatos férje: polg. Seress Mihály. Gyermekai: János, Mihály, József, Ilonka és Mariska. Tartott leánya: Tóth Julianna. Édes anyja: özv. polg. Kovács Istvánné, szül. Tordai Julianna. Apósa és anyósa: polg. Seress János és neje Szabó Mária. Mindkét temetést Gebauer K. temetkezési intézete rendezi.

— **A debreczeni keresk. és iparkamara** keresk. szakosztálya tegnap délután 3 órákor Szent-Királyi Tivadar elnöklelete alatt hosszabb tartamu ülést tartott, melyen a többek között a hajdudorogi részvény takarékpénztárnak községi takarékpénztárrá alakulása alkalmával készülő alapszabály tervezetét tüzetes tárgyalás alá vette, továbbá a kereskedői végeladások körül tapasztalt visszaélések megszüntetése tárgyában nagy fontosságu elvi határozatokat hozott, melyek a plénumban is leendő tárgyalatásuk után a keresk. minister urhoz fognak felterjesztetni. A vasárnapi munkaszünet rendezése, illetőleg módosítása iránt számos oldalról kelt panaszok és kérelmek is tárgyalattak, s e tekintetben a szakosztály napjaink nagy szociális kérdéseinek kellő mérlegelésével egyhangulag azon határozatot hozta, hogy a vasárnapi munkaszünetnek d. e. 10 órától leendő kötelezővé tétele iránt inéztessék kérelem a minister urhoz azzal, hogy ez a dohánytözsdekre és szeszmerésekre is kötelezőleg rendeltessék el. Tárgyalta a szakosztály a magyar házalók országos egyesületének számos és sok részben megszívlelendő sérelmeinek orvoslása körül kért erkölcsi támogatás iránti

beadványát, továbbá elhatározta, hogy a kamara körületében a czégbejegyzéseket alaposan rendezni fogja, illetőleg a rég megszűnt, de még fennállóként szereplő czégek törlése és a bejegyzésre kötelezhető, de eddig még be nem jegyzett czégeknek a bejegyzésre leendő köteleztetése iránt a szükséges lépéseket meg fogja tenni.

— **Aszfalt a Battyány-utcában.** Régi óhajta már a forgalmas Battyány-utca lakosainak, hogy a tönkrement cement járda helyett aszfalttal lassák el a járdáikat. Az érdekelt háztulajdonosok szombaton délután tartottak értekezletet Körner Adolf tanácsnok elnöklelete alatt. A hatóság álláspontja az, hogy a város csak a felét hajlandó fizetni a költségeknek. A háztulajdonosok azt vitatták, hogy már egyszer megfizették az árát, többet nem fizetnek. Közvetítő indítványt tett dr. Kőrössi Kálmán, hogy a költségek kétharmadát a város, a harmadát a háztulajdonosok fizessék. Az értekezlet még nem döntött.

x **Értesítés.** Tetszés szerint, részben vagy egészben visszafizethető nagyobb kölcsönök földbirtokra öt és fél százalék mellett. Törlesztéses kölcsönök kisebb bérházakra is gyorsan kieszközölhetnek Debreczen, Csapó-u. 12. Hatvan-u. II. járás 28. szám 4 nyilas szülő eladó Garai-u. 16.

x **Elismert legszebb hölgy és gyermek fényképek** Némethy József fényképész műtermében készülnek. Piacz-u. 42. Lamp recht-palota.

Menyasszony-selyem

60 krtól 11 frt 35 krig métere minden színben. Bérmentesítve és elvámolva házhoz szállítva. Gazdag mintaválaszték forduló-postával. Henneberg-selyemgyára Zürich.

TÁVIRATOK.

Károlyi gróf temetése.

Kurticsról táviratozzák: Károlyi Tibor gróf, volt főrendiházi elnök holttemetét Mácsára szállították. A temetésen gróf Tisza István is részt vett.

Árvizveszedelem.

Tisza és a Nagy-Rábé áradásai folytán a községek 110.000 korona kárt szenvedtek.

Izabella királyné halála.

Párisból táviratozzák, hogy Izabella királyné halála alkalmából a családnak Delcassé külügyminiszter fejezte ki a részvétét.

Vilmos császár Máltán.

Vilmos német császár Malta szigetére is elmegy látogatóba. Tiszteletére ott népünnepélyt rendeznek.

Török-bolgár egyezmény.

Konstantinápolyból táviratozzák, hogy a török és bolgár kormány közt egyezmény létesült a bolgár bandákra vonatkozólag.

Creton-butorszövet 1 frt 90 krajczárért. Mától szombatig, de csakis ezen a héten küld az Orendi szőnyegház, Bécs I. Lupeck 2, szép creton maradékok, minden maradék 6-50 m. hosszú és 76 cm. széles, az egész maradék 1 frt 90 kr. kivételes áron. Színezett ábrás diszkatalógus szőnyegek és függönyökről ingyen és bérmentesen.

Színház.

Sursum corda. Szokatlan jelenségnek tetszik, hogy a mi operetten nevelt s a leder muzsát kedvelő közönségünk rövid időn belül két socialphilosophiai irányon színművet valósággal kasszadarabbá avatott. Egyike az Egyenlőség, az angol phantasticus bölcsélet teremtménye. másik a Sursum corda, magyar színműíró alkotása, mely a faji, vallási, általános emberi egyenlőség messiási problémáját a mi társadalmi életünk keretében mutatja be. A darab vonzó ereje nagy részt aktualitásában keresendő, melynek bántó mezitelenységét a szerző szerencsés kézzel takarta el a költészet gyönyörű, rózsaszín fátyolába. A telt ház figyelmét mindvégig mélyen lekötve tartotta s a felvonások végén többször megismétlődve elemi erővel zúgott fel a taps, mely egyaránt szólott a darabnak s a szereplő színészeknek. Különösen Palágyi művészi játéka váltotta ki gyakran a komoly elismerés tapsviharát s méltán hatott bántólag, midőn a Fik felvonás végén a zenekar czinnadrettájával elnyomva erőszakosan folytassa vissza a lelkesült közönség tetszésnyilvánításának szabad megnyilatkozását. A többi szereplők közül ezuttal is meleg elismeréssel emeljük ki Jeszenszkyne, Menszáros M., Sebestyén és Pataki flonman kidolgozott alakítását.

Zilahy Gyula Debreczenben. Zilahy Gyula az országos nevű művész, az aradi Nemzeti Színház kiváló színigazgatója Debreczenben időzik. Zilahy Gyula, mint értesültünk, egyik komoly pályázó a debreczeni színházra. A kiváló művész-színigazgató az este a „Sursum Corda“ előadását is megnezte.

Komlóssy Emma fölléptel iránt nagy az érdeklődés, a művésznő fölléptei vonatkozólag az igazgató külön jelentést is adott. A színházi iroda értesítése szerint vasárnap este kezd meg három estére terjedő vendégszereplését Komlóssy Emma, a népszínház művésznője. Első este színre kerül Csepreghy Ferencz 3 felvonásos népszínműve a „Sárga csikó“, melyben a művésznő Erzsikét játsza. Hétfőn a „Lili“ című énekesbohózatban a czimszerepet játsza. Kedden bucsufelléptével a „Casanova“ című operett kerül színre, melyben a harmas főszerepet játsza. Komlóssy Emma vendégjátékai alatt az utalványjegyek nem lesznek érvényesek. A bérlok helyeit az igazgatóság mindennap délelőtt 10 óráig tartja fenn, azontul a netalán megmaradt jegyeket a pénztár árusítja.

A Takarodó. Pénteken lesz a premierje Beyerlein szenzációs drámájának, a „Takarodó“-nak, melyre jegyek keddtől kezdve előre válthatók.

REGÉNY-CSARNOK.

Honvéd-világ.

(Öreg honvédek elbeszélései után írott csatatörténetek ifjabb Móricz Pál-tól.)

Szemoru bucsuzás.

Menekült már minden élő ember Szegedről. Egy keddi napon a városháza előtti kövezeti téren masiroztak a tiszai hidhoz a honvédek. Zsótér hadnagyt itt az apja és Andor bátyja megállították. Utóbbi köpnyegbe burkolódzott. Öreg Zsótér ur meg-

Házi urak figyelmébe! Mielőtt légszesz-, vízvezeték, fürdőszoba- és clozett berendezését kiadná, tekintse meg **Gerő József** légszesz- és vízvezeték berendezési mintaraktárát, hol jutányos és szakszerű berendezéshez juthat. —

GERŐ JÓZSEF

légszesz és vízvezeték berendező

Hatvan-utca 4. sz. — Telefon 328. sz.

fogta hadnagy fiának a kezét, csak ennyit mondott:

— Isten áldjon meg!

Azian elfordult. Törölte a könyeit. Zsótér hadnagy még biztatta az apját, hogy mielőtt megállanak, rögtön haza megy a házhoz.

Apja nem szólt semmit, csak lépegett a csapat mellett. Midőn azonban a hidon Ujszegedre átértek a honvédek, Zsótér hadnagy hiában kereste az apját, elmaradt. Andor bátyja azonban velök tartott. Komor, szomorú volt, tőle kérdezte tehát:

— Hát te mit akarsz itt Bandi?

A katonák, az alantasabb tisztek még ekkor nem voltak tisztában a rájuk várakozó nehéz sors, dicstelen végveszedelem felől, hogy hiába küzdöltek eddig. Meglepetve hallották tehát a Zsótér Andor feleletét, aki zokogásra fakadt, mondván:

— Őcsém! Minden elveszett! Mindennek vége van. Megbukott a szabadság. Megyek vételek. Az lesz az én sorsom is, a mi a tietek...

Ekkor Andor ur szétcsapta a köpenyét magán és látták a katonák; hogy tetőtől talpig fel van fegyverkezve.

Szomorú mars volt ez. A szegedi katonáktól és testvérétől csütörtökön mégis elbucszott Andor ur, ekkor a Gyáia és Szentiván közötti gyépestéren táboroztak a honvédek. Zsótér Andor elment Makóra, a hova hallomás szerint családja menekült.

Ugyanaznap megkezdték a német és muszka hádák a honvédsereg üldözését.

[Folytatjuk.]

Nyiltér.

SZOLYVAI

ásványviz.

Elsőrendű szaktérítők vegyelmzése alapján lithion tartalmánál fogva kiváló hatású **köszvény-, vese-, hólyag bajoknál, ugyiszintén gyomor-, torok-, tüdő-, gége-bántalmaknál.**

Eredeti tulajdonságát éveken át megtartja a palaeozokban.

Vasmentes! Könnyen emészthető! Csiramentes!

Borral igen üdítő itál!

Kapható minden jobb fűszerüzletben és az

Uradałmi ásványvizek bérletességénél

Szolyván (Berég megye).

Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

VÁROSI

SZÍNHÁZ.

Folyó szám 222.

Bérletiszünet.

Ma, vasárnap, 1904. évi április hó 10 én:

délután 3 órakor, félhelyárakkal:

Ocskay brigadéros.

Eredeti történeti színmű 4 felvonásban, zene- és énekrészekkel. Irta: Herczeg Ferencz. Zenéjét összeállította: Kun. L.

A prologust Pataky Béla mondja el.

Folyó szám 223.

(A) bérletiszünetben.

Este 7 $\frac{1}{2}$ órakor, rendes helyárakkal:

Komlóssy Emma vendégfelléptével:

A sárga csikó.

Eredeti népszínmű dalokkal és táncszal 3 elvonásban. Irta: Csepregyi Ferencz. Zenéjét szerző: Erkel Elek.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa Utódał
Debreczen, Kistemplom-bazár.

Megérkeztek a

Tavaszi divat

remek ujdonságai

szövetek és selymekben.

Önkéntes árverés.

A Windt-féle homokkerti szőlők folyó hó 15-én délután 3 órakor adatnak el a kir. Törvényszék árverési termében önkéntes árverésen.

Felvilágosítást ad **Dr. TERVEY TAMÁS** ügyvéd, József kir. herczeg-utca 5. szám.

A **Simon-féle** teljesen ártalmatlan **bórszépítő, szeplő, májfolt eltávolító**

SPERMACEŦ CRÉM

és a nappalra alkalmas azonnal szépítő **SPERMACEŦ TEJ.**

Kapható:

Telefon 255.

Beocsini portland és román cement

legjutányosabb árban és friss minőségben kapható zsák és waggon számra

Stegmüller Árpádnál

Debreczen, Kölcsey-utca 3.

Egeresi gipsz, u. m. stukatur, szobrász és alabastrom gipsz zsákokban.

Trágya gipsz gazdáknak.

Kőbányai díszteğla sárga és piros.

Fenti gyárak kizárólagos képviselőte.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Gróf Degenfeld és maosi uradalmi kitünő felezetlen tej és mindenemű tejtermékek, ugy viszont eladók, mint privat vevők részére, megrendelhető és pontosan hazaszállittatik.

Weinstein Jakob

„Debreczeni Tejcsarnokából“

Hatvan-u. 53.

Megjegyeztetik, hogy fenti uradalmak összes tehenei be vannak oltva, s tiszta **tuberkolus mentesek**, s amennyiben bizonyult tény, hogy mindenféle beteg vagy tuberkolus tehentől eredő tejnek élvezése, a legtöbb betegségeknek a kuforrása is, **legyünk óvatosak**, honnan és milyen tehentől ered az általunk élvezett tej és más tejtermékek, **főleg kis gyermekeink érdekében tegyük ezt!!**

Deutsch Lajos

Piacz-utca 38.

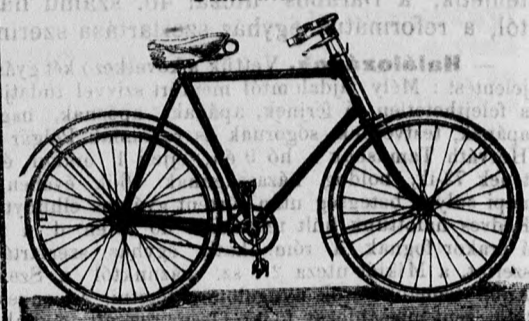
Ajánlja naponta friss gyenge

lyptói túró.

1 kiló 80 krajczár.

Schweitzer Testvérek cég

varrógép és kerékpár áruháza Debreczen, Piacz-utca 56.

Kerékpárok előnyös újításokkal nagyválasztékban, raktárra megérkeztek meglepő **olcsó gyári árakban kedvező részletfizetésre** is árusítjuk. Óriási raktárt tartunk **kerékpár alkatrészekben**. Nagy mechanikai javító műhely.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy

szobafestő és mázoló

műhelyemet, valamint lakásomat Gólya-utca 15. szám alól (Debreczen) **Gólya-u. 17. szám alá** saját házamba **helyeztem át.**

Műhelyemet megnagyobbítva, a mai kor igényeinek megfelelőleg rendeztem be. Raktáron tartok a **legizsésesebb és legdivatosabb mintákat.** A munkákhoz csakis a **legfinomabb és legtartósabb anyagot** használom.

Szakszerű és pontos munkára nagy gondot fordítok. Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat egyszerű és díszes kivitelben a lehető legolcsóbb árban számítva.

Szives pártfogást kér, tisztelettel

Dihen János

szoba festő és mázoló.

Erzsébet királyné alap. sorsjáték

FERENCZ FERDINÁND főherczeg öfensége védnök-sége alatt

Főnyeremény

100.000

korona érték, továbbá 10,000, 5000, 3000, 2000, 1600, 1000 K. összesen 7000 nyeremény.

Egy sorsjegy 1 korona.

Huzás

okvetlen 1904. május 28.

hatósági felügyelet alatt.

Kapható Debreczenben Szent-Királyi Tivadarnál és a fiók-kezelőségénél: Budapest, V. Nádor-utca 23.

Előnyös olcsó szabott árak mellett beszerezhető: első rendű **Bamburgi, Hollandi, Creás és czérna fonal vásznak, Schroll-féle chiffonok, csikós jegyű havasi vásznak, Damaszt asztalneműk, törülközők, minden fajta vászon zsebkendők és rövidárak, ág- és asztal terítők, derék aljtokok saját készítésű paplanok, matraczok, továbbá elvállalom mindennemű férfi-, női-, gyermek fehérneműk gyors és pontos elkészítését minta vagy mérték után.**

Teljes tisztelettel

Nádudvary Lajos

Vágó Andor-féle üzlet

Piacz-utca 28. sz.

a nagy lözde mellett.

A fent jelzett vászonneműmet előnyös bevásárlásaim folytán, tekintettel a nagy ár emelkedésre, még a régi árak mellett szolgálok igen tisztelt vevőimnek.

KWIZDA FERENCZ JÁN.

cs. és kir. osztr.-magy., román kir. és bulgár fejed. udv. szállító, Korületi gyógyszerész Korneuburgban Bécs mellett.

Kwizda Fluidja

Kigyó védjegy

Turista fluid.

Régi jóhírű diétet.-kosm. szer bedörzsölésre, az ember test izmainak és inainak erősítésére és edzésére. Eredményesen használva turisták, kerékpárosok és lovaglók által túrák utáni erősítésre és erőgyűjtésre.

Árak:

1/2 palaczk K. 2.—
1/4 palaczk K. 1.20
Kapható minden gyógyszerárban. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Főraktár Magyarország részére: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest, Király-u. 12. és Andrássy-ut 20.

Luxus és katonai nagy lóvásár

A békésvármegyei gazdasági egylet, Békéscsabán 1904. április hó 24-én tartja

III. Luxus és katonai nagy lóvásárját.

Az Alföld nagy uradalmi és összes lötenyésztoi kiváló jó tenyészanyagot vezetnek fel. Angol telivér, magas félvér, arabs, lipiczai és Normus fajták lesznek képviselve.

Felvilágosítás iránt a vásárra, esetleges megbízatás **Pfeuffer István**, gazd. egyleti titkárhoz, Csabára intézendő.

Grammophon tulajdonos.

!!! VIGYÁZZ !!!

Szenszációs ujdonság.

A hanglapok mindkét oldalán játszható, tehát 50% megtakarítás.

Két felvétel ugyanazon árban, mint eddig egy felvétel.

Ar } Kis hanglap 2 felvételre K. 3.—
Nagy " 2 " " 6.—

Jegyzék újabb felvételekről ingyen és bérmentve.

Grammophon és lapok kivitteli áruház

Weinberger Eduard

Wien, II., Castellgasse 1.

Hangszer nagy raktár!

Pazar választék mindenféle hangszerekből.

Czimbalom seccsió zöld, kék, sárga, fehér, szürke, barna, fekete vagy tetszés szerinti színben nagy raktár. (Phonograph) beszélő gép kitűnő „Edison” gyártmány 16 kor.-tól feljebb; bejátszott hengerek 1 kor. 40 fill.-tól feljebb.

Czimbalom vételnél 3 havi ingyen tanítás. Zongora hangolást vidéken is, művészi és jutányos áron. Javítást bármiféle hangszer legyen felelőség mellett művészi módon teljesítik. Régi hangszert veszek és becserelek. — Tisztelettel

Komáromy M. műhangszer készítő, DEBRECZEN
József kir. herceg-utca 2. [Bika szálloda mellett.] 1904.
évre szóló képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kiváló szerencse Töröknél!

Felülmulhatlanul

kedvez főuradánknak a szerencse. Rövid idő alatt 15 millió korona nyereségnél többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek; csak a legutóbbi időben is

a legnagyobb nyeresémet és pedig:

a 605.000 koronás nagy jutalmat az 57080. sz. sorsjegyre,

a 100.000 koronás főny. a 74366 sz. sorsj.-re	a 80.000 koronás főny. a 83061 sz. sorsj.-re
a 100.000 " " az 52528 " "	a 70.000 " " a 81161 " "
a 100.000 " " a 94780 " "	a 70.000 " " az 5498 " "
a 90.000 " " a 109780 " "	a 60.000 " " az 51613 " "
a 90.000 " " a 83610 " "	a 60.000 " " a 76347 " "
a 90.000 " " a 92787 " "	a 50.000 " " a 4036 " "

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyeresémet. Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt. A most következő magy. kir. szabadalmazott 13. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeresemény jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeresemény a legszerencsésebb esetben 1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeresemény 400.000, 1 à 200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 2 à 80.000, 1 à 70.000, 2 à 60.000, 1 à 50.000, 1 à 40.000, 5 à 30.000, 3 à 25.000, 8 à 20.000, 8 à 15.000, 36 à 10.000 korona és még sok egyéb; összesen 55.000 nyeresemény és jutalom 14.459.000 korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:
1/3 eredeti sorsjegy frt — 75 vagy kor. 1.50, 1/4 eredeti sorsj. frt 1.50 vagy kor. 3.—
1/2 " " " " 3.— " " " " 6.—, 1/1 " " " " 6.— " " " " 12.—
A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldésével ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

folyó évi április hó 17-ig bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. és TÁRSA

Bankháza Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főuradánk osztálysorsjáték-üzletei:
Központ: **Teréz-körút 46/a I. fiók**; **Váci-körút 4/a**
II. fiók: **Muzem-körút 11/a**; III. fiók: **Erzsébet-körút 54/a**

Rendelőlevél levágandó TÖRÖK A. és TÁRSA bankháza Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben (utánvételezni kérem) A nem (postautalvánnyal küldöm) tetsző (mellékelem bankjegyekben (bélyegekben.)) törlendő

Pontos cím:

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Egy kisasszony lapunk kiadóhivatalában azonnal felvétetik. Írásbeli ajánlatokkal jelentkezzenek.

Ékszer javítás és bármimemű (vésnök) ötvös munkákat jutányos árért vállal: **Pintér Gusztáv** Debreczen, Piacz-u. a főtözsde mellett. Órák, ékszerek és tájképek nagy választékban. Törött arany és ezüst beváltatik.

Lakatos-műhely teljes berendezése jutányos áron eladó. Czim: Arany János-u. 37.

Szélmalom azonnal felvétetik egy szélmalomba. Jelentkezhetni Veres Dániel szélmalomtulajdonosnál Hajdudorogon.

Egy doboz borostyán-lakk 60 kr., egy doboz linoleum 70 kr., egy klg. gyorsan száradó firneisz 36 kr., hol? Neumann Nándor festék, lakk, kence és petroleum kereskedésében, Hatvan-utca 5., telefon 205.

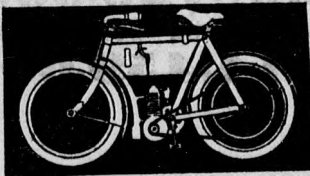
Kövesi József bádógos, fény-, ércnyomó, Debreczen, Széchényi u. 1. Elvállal minden e szakmába vágó egyszerű és speciális munkát, gyorsan és pontosan kiszolgálva. Fürdő kádak raktáron.

Vakfoltos tükrök ujjá öntését legolcsóbban vállalja Blatner Gyula üveg- és porcellán üzlete Debreczen, Piacz-u. 42. (a Hungariával szemben).

Uj liszt raktár Debreczen Hatvan-utca 35. István gözmalmi és saját óriási buza és kétszeres lisztből nagy raktár. Borsó, lencse, bab, rizs, köles, lekvár stb. lehető legolcsóbban **Friedmann Lipót** katona élelmézőnél.

Harisnya kötő Debreczen, Piacz-utca 32. **Fischbein Katalin** (Schwartz Arminné.) Elvállal harisnyák kötését és fejelést igen mérsékelt áron.

Egy diplomás tanárnő német, francia, angol nyelvből és zongora leckéket ad felelősség mellett. Czim Miklós-utca 1. (emelet.)

Mindenféle kerékpár alkatrészek és új kerékpárok kaphatók, (metéar és fegyvergyári), valamint szakszerű javításokat eszközöl pontosan, szolid áron.

Földvári L., debreczeni első elektro-mechanikus Kosuth-utca 1. sz. az udvarban. — Telefon 168. sz

Legfinomabb gyorsan száradó firneisz 1 kiló 36 kr. Fazekas Kálmán festék- és petroleum-kereskedőnél, Hatvan-u. 6. sz. Tessék meggyőződni.

Tanuló felvétetik Blatner Gyula üveg- és porcellán üzlete Debreczen, Piacz-u. 42.

Föltűnő olcsó áron szerezhető be cukor, különféle kávék, fűszer és bor áruk Balogh Ferencz fűszer-, csemege- és bor üzletében Petőfi-tér 12.

Valódi Egyiptomi cigaretták hüvelyek: »Nil«, »Amtie« »Ramle« 100 db. 30 fillér. Legujabb diák hüvely parafás arany szópókával 30 fillér. Uj King dohányfogóval 24 fillér, kapható Mihály Sámuel papirkereskedésében, Dréher-sörcearnokkal szemben.

Boreczet, kitűnő, házilag készült eladó. Czim: Hatvan-utca 9. a ház mesternél.

Bodega (csinosan átalakítva) Rosner Mártonnál Piacz-u. 75. Naponta érkezik friss virsli és válogatott szép felvágottak. Mindenféle italok.

Kiadó többrendbeli lakás, esetleg az egész udvar. Csapó-utca 6. sz. a.

Helyi ügynök felvétetik jó keresetre, czim a kiadóhivatalban.

Egy jó módú áldozatkész fiatal magánzó egy csinos hölgygyel óhajt ismeretséget kötni. Leveleket „Magánzó“ czimen továbbít a kiadóhivatal.

Weidner József 46 év óta fennálló cipőüzlete, berendezés és 5 évi bérlettel családi körülmények miatt eladó.

Teljesen jó karban levő
fűszer üzlet berendezés

igen jutányos árban

eladó.

Megtekinthető

Csapó-utca 38. szám.

Olcsó

160 négyszögöles házhelyek

a Patay-féle telken a Csapó-utcai új huszár kaszárnyával szemben a házhelyek május hó közepéig leszállított áron előnyös részletfizetésre vásárolhatók. — Felvilágosítás nyerhető Piacz-utca 27. sz. városi bérházban levő ügyvédi irodában.

Klein Sámuel — ezelőtt

Halmágyi Sámuel

női felöltők áruházában
megérkeztek a tavaszi idényre
a legujabb

női- és gyermek felöltők.

Óriási raktár.

Feltűnő olcsó árak.

Havi és heti részletre

beszerezhetők

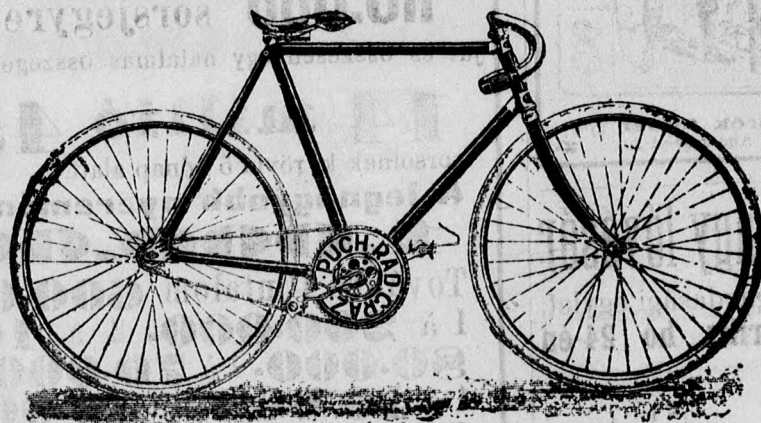
női gallérok és kabátok, férfi öltönyök és felöltők, női- és férfi szövetek, legjobb minőségű vásznak, ugyszintén kanavaszok, ágy és asztalterítők, szőnyegek legjutányosabb ár mellett

Kohn Hermann cégénél

Hatvan-u. 17.

Czégre ügyelni!

Batizt és mosó különlegességek.

Ingyen és bérmentve küldjük 1904 évre szóló kerékpár- és részek árjegyzékünket.

Egyedüli elárusítója a hirneves gráczai Puch kerékpároknak.

Kerékpár részek nagy raktára, javító műhely.

ROSENBERG ÉS HAMMER

villany-műszerészek, kerékpár- és varrógép-raktár
DEBRECZEN, Piacz-u. 2. sz. (a nagytemplom mellett.)

Alkalmi vásárlás: a Kendők királynéja.

Ajánlja dusan és izlésesen berendezett raktárát igen olcsó árak mellett a t. közönség figyelmébe, hol óriási választékban kaphatók a legujabb s a legjobb gyártmányu

Kartonok már 10 krtól feljebb, óriási választéku nyári színes és fekete; gyászkelemék 25 krtól feljebb. Jó mosó, szintartó Batizok, Zephirek, Kanavaszok, Harisnyák, Keztyük, Kötények, Ingek, Zsebkendők, Paplanok. Kiemelem:

Fejrevaló kendőim

olcsóság és szépség tekintetében minden fajban.

Selyem kendő 65 krtól, Karton 16 krtól feljebb.

Bokréta-kendőim építkezőknek.

Kész szövet-aljak 2 frt 20 krtól, Karton aljak 1 frt 20 krtól, Blouzok 75 krtól feljebb. Gyermek-, fiu- s leány-ruhák.

Teljes tisztelettel

STEIN LÁSZLÓ,

vászon-, kézmű-, rövidáru-üzlete, a Kendők királynéjához.

Debreczen, Degenfeld-tér, kenyér-piacz.

Nap- és esőernyők szép kivitelben.

Gyászruhák 6 óra alatt készíthetnek.